

NFS VERKSAMHETSPLAN 2021

*FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter är grundläggande för den fackliga verksamheten. Alla människors lika värde och rätt, jämställdhet, solidaritet, demokrati och hållbar utveckling är fundamentala värden som genomsyrar NFS verksamhet.
(NFS stadgar § 1)*

NFS övergripande mål

NFS övergripande mål är att främja ett hållbart, inkluderande och rättvist arbetsliv, socialt, ekonomiskt och ekologiskt, i Norden, Europa och globalt. NFS arbetar för att den nordiska kollektivavtalsmodellen utvecklas och förstärks. Med utgångspunkt i NFS strategi baseras verksamheten 2021 på de två centrala områden, den nordiska avtalsmodellen och arbetskraftens rörlighet.

Den nordiska avtalsmodellen

Den nordiska modellen är avgörande för att uppnå målen om ekonomisk, social och ekologisk utveckling, tillväxt och välbefinnande. NFS prioriterar därför arbetet med att skapa goda förutsättningar för att upprätthålla, förankra och utveckla den nordiska avtalsmodellen med fokus på ökad konkurrenskraft, rättvis och grön omställning samt jobbskapande initiativ.

Arbetet med att utveckla och förstärka trepartsarbete på nordisk nivå är ett långsiktigt mål och prioriterat. NFS driver frågan gentemot Nordiska Ministerrådet (NMR) och arbetar även fortsatt för att öppna dialog med arbetsgivare på nordisk nivå, i nära samarbete med NFS medlemsorganisationer.

Behovet av att aktivt driva den nordiska avtalsmodellen, för att skapa ett mer proaktivt och positivt synsätt, i relation till Nordiska ministerrådet kvarstår, varför detta även prioriteras i 2021 års verksamhet. En grundläggande förutsättning för avtalsmodellens legitimitet och representativitet är en hög organisationsgrad. NFS ska i sitt arbete bidra till att detta uppmärksammas. Exempel på ämnen för nordisk trepartsdialog kan bland annat vara:

Effekter och hantering av Covid-19 med fokus på ungas påverkan och inträde på arbetsmarknaden

Ministerrådets forskningsprojekt "Future of Work", med fokus på slutrapporten

Klimat och grön omställning

Nordisk Facklig Europapolitisk Strategi

NFS sekretariat har som utgångspunkt att under 2021 att arbeta med strategins fokusområden som finns beskrivna i "Ett hållbart Europa, socialt, ekonomiskt och ekologiskt". Särskilt fokus kommer att ligga på underrubriken "En grön och välmående planet", med utgångspunkt i NFS/FES-projektet "The Road Towards a Carbon Free Society" om Just Transition. NFS kommer att diskutera och överväga möjligheten att fördjupa samarbetet med FES och DGB, men även samarbete med andra organisationer och intressenter kan bli aktuellt. Sekretariatet kommer även att operationalisera strategins tredje del, som handlar om nordisk facklig samverkan. Med utgångspunkt i detta kommer

styrelsens dagordning och Europautskottets roll och funktion i ett strategiskt perspektiv att utvecklas. Utvecklingsarbetet kommer att ske i nära samarbete med NFS medlemsorganisationer.

Miljö och klimat – rättvis omställning och hållbar utveckling

NFS kommer att 2021 prioritera behov av omställning utifrån klimat och miljö. Koldioxidhalterna i atmosfären måste begränsas och minskas om Parisavtalets mål ska nås. Det innebär en stor omställning av energisystem och konsumtionsmönster, vilket i förlängningen påverkar arbetsliv och försörjningskällor. Det fackliga perspektivet på detta är rättvis omställning (Just Transition). För de nordiska länderna innebär rättvis omställning fokus på bland annat utbildningsfrågor, livslångt lärande, goda trygghetssystem samt fackliga rättigheter. På detta har rättvis omställning ett konkurrenskrafts- och sysselsättningsperspektiv, inte minst för Norden, då klimatet (i synnerhet klimatpolitiken, genom regleringar och stimulanser), tillsammans med andra megatrender i vår omvärld driver fram en fjärde industriell revolution.

Just Transition och den nordiska modellen, är genom ILO:s Decent Work Agenda och mål åtta i FN:s mål för hållbar utveckling, i princip synonyma med varandra. NFS sekretariat kommer i relation till Nordiska ministerrådet och statsministrarnas deklaration "Världens mest hållbara och integrerade region år 2030" samt NFS medlemsorganisationer under 2021, att arbeta för att synliggöra sambandet mellan Just Transition och den nordiska modellen å den ena sidan, och ett hållbart och konkurrenskraftigt Norden å den andra sidan. Just Transition kan också, med utgångspunkt i samarbetet med FES och DGB kring projektet "The Road Towards a Carbon Free Society", kopplas mot de europeiska och internationella dagordningarna.

Agenda 2030 Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet har ett särskilt fokus på Agenda 2030-arbetet. NFS har i sitt arbete med Agendan valt att prioritera SDG 8 "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt" och ILO:s Decent Work Agenda. Under året 2021 kommer NFS att fortsätta med att följa situationen kring SDG 8 med fokus på de nordiska prioriteringarna och utmaningarna, ur ett fackligt perspektiv. Fokusen kommer att ligga speciellt på hur situationen ser ut i kölvattnet av Covid-19 och vilka åtgärder som tas för att komma vidare för att nå målen.

Jämställdhet

Jämställdhet är en förutsättning för ett rättvist samhälle och hållbart arbetsliv. Jämställdhetsperspektivet kommer att allt starkare integreras i NFS samordningsuppdrag 2021 och prioriteras. NFS kommer att fokusera på ekonomisk jämställdhet och likalön. NFS planerar att samla de nordiska likalöneexperterna för att finna gemensamma nordiska fackliga prioriteringar och utmaningar i likalönefrågan. NFS följer aktivt med det arbete och forskning som bland annat Nordisk information för kunskap om kön (NIKK) gör i förhållande till arbetslivet. NFS deltar i mån av möjlighet i konferenser och möten som fokuserar på jämställdhet ur ett inkluderande och intersektionellt perspektiv.

Arbetskraftens rörlighet

Arbetskraftens rörlighet är det andra prioriterade området för NFS verksamhet. Under det senaste decenniet har arbetskraftens rörlighet inom Europa ökat, med utmaningar kring lågavlönat arbete och otrygga anställningsformer på arbetsmarknaden. Även 2021 kommer NFS att fortsätta driva frågor som relaterar till kravet på rättvis rörlighet (e. fair mobility), rättvisa villkor, likabehandling på arbetsmarknaden samt initiativ som motverkar grå och svart ekonomi och icke reglerade anställningsvillkor. Detta utgör kärnan i verksamhetsuppdraget kring arbetskraftens rörlighet.

Den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

Huvudinriktning och övergripande prioritet för området kommer att vara frågor som skapar en positiv utveckling på den gemensamma nordiska arbetsmarknaden, kring bland annat fri rörlighet av arbetskraft i Norden och med särskilt fokus på gränsregioner samt ungas inträde på arbetsmarknaden. NFS kommer fortsatt att fokusera på arbetet med att lösa gränshinder samt följa utvecklingen på bland annat välfärds- och lagstiftningsområdena.

Covid-19 konsekvenser

Utifrån Covid-19 pandemins effekter och den globala kris som utvecklades under våren 2020 har mångas vardag förändrats – inte minst i arbetslivet. Den pågående strukturomvandlingen, utifrån teknologisk utveckling, har förstärkts och ökat i hastighet på grund av pandemins effekter. Det handlar såväl om permitteringar och uppsägningar som distans- och hemmaarbete kombinerat med digitala möten och videokonferenser. En konsekvens av detta är att frågor kring arbetsmiljö, såväl fysiskt som psykosocialt, arbetartagar skydd, arbetsgivaransvar och social kontext utifrån arbetslivsperspektiv fått många nya infallsvinklar och utmaningar. Ett annat aktuellt område är frågor kring arbetslöshetsförsäkringar, ekonomiskt stöd, omställningsstöd och kompetensutveckling.

För arbetstagare i gränsregioner och gränspendlare har konsekvenserna av pandemin blivit stora då rörelsefriheten begränsats starkt. Bland annat har krav på distansarbete hemifrån i kombination med gränsstängningar och olika karantänsregler orsakat problem i relation till regelverk för beskattning och olika typer av social- och arbetslöshetsförsäkringar. Många av de uppkomna problemen är ännu inte lösta eller hanterade och därför kommer NFS att fortsätta att driva dessa frågor 2021 för att även gränsregionernas arbetsmarknader ska kunna fungera under olika situationer av kris.

På grund av Covid-19 pandemin har många unga på den nordiska arbetsmarknaden påverkats starkt, med ökad arbetslöshet som resultat. Många av de branscher som under normala omständigheter anställer unga har påverkats negativt av pandemins effekter och antalet arbetstillfällen har i många branscher minskat drastiskt. Dessa utmaningar kommer även att lyftas fram i 2021 års verksamhet.

Mot denna bakgrund kommer NFS under 2021 att fortsätta det arbete som inletts under 2020 för att följa och granska konsekvenserna av Covid-19-krisen på den nordiska arbetsmarknaden. Frågor och utmaningar kring gränshinder, social dialog och arbetslivets förändring och arbetsmiljöutmaningar kommer att prioriteras. Detta kommer bland annat att ske i form av erfarenhetsutbyte mellan medlemsorganisationerna inom prioriterade områden samt vara föremål för dialog och påverkan gentemot Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet.

The Future of Work

Under 2020 har forskningsprojekt "*The Future of Work: Opportunities and Challenges for the Nordic models*", som Nordiska ministerrådet genom Ministerrådet för arbetsliv (MR-A) initierat, till stora delar slutförts. Projektet granskar hur de nordiska modellerna bör utvecklas för att möta framtida utmaningar på arbetsmarknaden, inte minst med fokus på teknologisk utveckling, digitalisering och arbetsmiljöpåverkan. Slutrapporten fokuserar på arbetsmarknadens funktionssätt och det nordiska partssystemet. Under 2021 kommer NFS att fortsätta arbetet med att sprida projektets forskningsresultat och föra fortsatta diskussioner med både politiker och tjänstemän inom Nordiska Rådet och Nordiska ministerrådet. Målsättningen är att fortsätta driva frågeställningar på ett nordiskt strategiskt plan i perspektivet av "*Future of Work*" kring arbetslivets utveckling och utmaningar samt arbetsmarknadens funktionssätt.

Decent work

Anständiga arbetsvillkor är ett centralt fokusområde i NFS verksamhet. ILO:s Decent Work Agenda är en naturlig utgångspunkt för en fortsatt dialog kring rörlighet med rättvisa villkor, behovet för ett socialt protokoll och stärkande av fackliga rättigheter. Den 7 oktober är World Day for Decent Work., vilket även kommer att uppmärksammas i NFS prioriteringar och arbete.

Organisation

NFS organisation

Förutsättningar för 2021 års verksamhet

Då det vid verksamhetsplanens antagen är svårt att bedöma hur situationen kring Covid-19 och den pågående pandemi kommer att utvecklas under 2021 så är verksamhetsplanen utformad med utgångspunkt i att kunna såväl anpassas som prioriteras om i, utifrån de faktiska förutsättningar som råder vid varje tillfälle. Ambitionen är att kunna genomföra så mycket som möjligt av planerade aktiviteter och möten i ordinarie verksamhetsform. Detta är utgångspunkt för såväl planering som förslaget till budget. NFS har redan före pandemins utbrott erbjudit möjligheten att vid vissa möten kombinera deltagande på plats med digital deltagande. Såväl detta som renodlade digitala mötesformer kommer fortsatt att utvecklas under året. All verksamhet kommer att genomföras i enlighet med de bestämmelser och allmänna råd som finns rörande pandemin och på ett ur sittsynpunkt säkert sätt med upprätthållande av social distansering.

Styrelsemöten

21 april, Reykjavik

24 november, Helsingfors

Presidiemöten

Fastställs och uppdateras efter styrelsemötet 17 november 2020.

Ordförandemöten

NFS arrangerar vid behov ordförandemöten för att ge ordförandena möjlighet att diskutera aktuella frågor av olika karaktär. Ordförandemöten kan ske i samband med eller mellan ordinarie styrelsemöten. Datum är inte fastlagda, men genomförs när behov uppstår.

Arbetsgruppsmöten

NFS har för närvarande två fasta arbetsgrupper: Strategigruppen och Europautskottet. Tillfälliga arbetsgrupper tillsätts vid behov.

Strategigruppen

Gruppen består av representanter från verkställande ledning och/eller internationellt ansvariga i medlemsorganisationerna. Gruppen diskuterar fortlöpande aktuella frågor och organisationens inriktning och prioriteringar, och fungerar på så sätt som stöd för sekretariatets arbete. Strategigruppen möts vid behov för avstämning och samordning av relevanta frågor mellan medlemsorganisationerna och NFS.

Europautskottet

NFS fungerar som plattform för koordination av medlemsorganisationernas arbete inom Europafacket. Detta sker huvudsakligen inom ramen för NFS Europautskott, som sammanträder före Europafackets styrelsemöten. Europautskottets funktion är föreslaget att utvecklas i den Nordiska Fackliga

Europapolitiska Strategin. Utöver koordinering av EFS dagordning kommer Europautskottet framgent att i större utsträckning användas för strategiska diskussioner av betydelse för NFS medlemsorganisationer. Vägledande för dessa är de fokusområden som finns beskrivna i "Ett hållbart Europa, socialt, ekonomiskt och ekologiskt".

Informations- och kommunikationsutveckling

NFS sekretariat arbetar kontinuerligt med att stärka information och kommunikation med fokus på medlemsorganisationerna. Den webbutveckling som inleddes 2019 kommer att slutföras 2021 genom lansering av NFS nya hemsida. I samband med den nya hemsidan kommer NFS kommunikation för de olika organen och arbetsgrupperna att övergå till SharePoint sidor. Medlemsorganisationernas representanter får via den kanalen tillgång till kallelser, underlag och relevant information för NFS fasta mötesstrukturer och gemensamma samordning. Inför lanseringen av den nya webben och de nya kommunikationskanalerna kommer sekretariatet att erbjuda teknikstöd.

Sekretariatet

Sekretariatets verksamhet kommer under 2021 att, som utgångspunkt, fortsatt bedrivas på det sätt som rekommenderas av myndigheterna utifrån den pågående pandemin. Riktlinjer och rekommendationer från hyresvärden TCO gällande användandet av lokaler och gemensamma utrymmen stäms av löpande. Vid speciella behov sker verksamhetsmöten i sekretariatlokalerna, när så är möjligt, under upprätthållande av säkerhetsföreskrifter och social distansering. Sekretariatsmöten i form av videomöten för såväl planering som genomgångar samt social kontakt kommer att genomföras på regelbunden basis. Kontinuerlig avstämning kommer att prioriteras kring medarbetarnas behov av utrustning, tekniklösningar och digitala verktyg för att kunna utföra arbetsuppgifterna på distans under såväl effektiva som arbetsmiljömässigt rimliga förhållanden. Arbetsmiljön ur såväl fysiskt som psykosocialt perspektiv kommer särskilt att uppmärksammas utifrån att merparten av medarbetarnas arbetsinsats under 2021 bedöms genomföras på distans. När restriktioner och rekommendationer minskar är ambitionen att succesivt kunna återgå till mer normal verksamhet på plats i sekretariatslokalerna. Resor i tjänsten kommer att begränsas och följa myndigheters regler och rekommendationer.

Aktörer och arenor i NFS arbete

För att kunna bistå medlemsorganisationerna och koordinera samarbete när behov uppstår, bevakar NFS sin omvärld och har täta kontakter med nyckelintressenter.

Nordiska ministerrådet

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har som organisation ett självständigt mandat att påverka Nordiska ministerrådet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. På en övergripande nivå har Nordiska ministerrådet sedan 2019 (statsministerdeklaration) en vision för det nordiska samarbetet, att Norden ska bli "Världens mest hållbara och integrerade region år 2030".

Det finska ordförandeskapsprogrammet för 2021 (Norden, tillsammans) handlar till stor del om hur visionen kan realiseras och fokuserar på tre delar:

Ett grönt Norden

Ett konkurrenskraftigt Norden

Ett socialt hållbart Norden

NFS fortsätter arbetet med att strategiskt, och i enlighet med NFS policyprocess för ministerrådets ordförandeskapsprogram, att söka inflytande för nordiska fackliga utgångspunkter i programmet. Utgångspunkter är bland annat NFS strategi med fokus på rättvis omställning.

Nordiska rådet

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har ett självständigt mandat att påverka Nordiska rådets medlemmar och partigrupper i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. NFS deltar på Nordiska rådets sessioner, och representerar de nordiska facken gentemot Nordiska rådet. Nordiska rådets session 2021 anordnas under vecka 43.

Gränshindersrådet, Info Norden och föreningarna Norden

NFS kommer under 2021 att fortsätta att upprätthålla goda relationer med Gränshindersrådet, informationstjänsten Info Norden och föreningarna Norden. Aktörerna är bland annat samarbetspartner i NFS gränshindersarbete. Föreningarna Norden kan även vara en kompletterande och strategisk samarbetspartner för NFS till exempel för att organisera möten och seminarier.

EFS – Europafacket

NFS uppdrag är att följa verksamheten i syfte att få indikation på viktiga frågor för de nordiska facken som kommer upp på den europeiska dagordningen. Av samma anledning hålls täta kontakter med de nationella fackliga kontoren i Bryssel och övriga fackliga aktörer från Norden som befinner sig på strategiska poster i Bryssel. EFS dagordning styrs i stor utsträckning av EU-kommissionens arbetsprogram för det kommande året, som har rubriken "En livskraftig union i en sårbar värld". Flera områden i arbetsprogrammet är relevanta för NFS samordning, däribland den europeiska gröna given, en ekonomi för människor och rustningen för den digitala livsåldern. NFS kommer att arbeta med detta med utgångspunkt i den Nordiska Fackliga Europapolitiska Strategins tre delar:

Ett hållbart Europa, socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

Den nordiska modellen i EU

Nordisk facklig samverkan

Östersjöområdet – BASTUN, BSLF

Baltic Sea Trade Union Network (BASTUN) är fortsättningsvis den centrala plattformen för att etablera och utveckla kontakter och erfarenhetsutbyte mellan Östersjöregionens fackliga centralorganisationer samt att utveckla gemensamma förhållningssätt. Ordförandeskapet för BASTUN fördelas mellan Litauen (LPSK) 1 januari-30 juni och Norge 1 juli-31 december. Då BASTUNs östersjövision uppdaterats under året 2020 är prioriteten under 2021 att implementera de uppdateringar i verksamheten som krävs och skapa fungerande arbetsformer för de kommande ordförandeskapen. NFS fungerar som BASTUNs samordningssekretariat samt hanterar BASTUNs hemsida som under 2021 kommer att uppdateras för att bättre motsvara verksamheten.

NFS fungerar som observatör inom Baltic Sea Labour Forum (BSLF) som faller under Östersjöstaternas råds (CBSS) verksamhet. NFS uppmärksammar frågor kring arbetslivet, till exempel kring den nordiska modellen och mobilitet i regionen, i förhållande till CBSS. Under 2021 kommer BSLF att slutföra projekt ("Sustainable Working Life Project") som har som syfte att förbättra arbetslivets förhållanden och livslångt lärande samt system och politik gällande den äldre befolkningen för att främja aktivt åldrande och sysselsättning

IFS, ILO och TUAC

På uppdrag av medlemsorganisationer koordinerar NFS aktiviteter och rotationsordning för nordisk representation. Som ett led i NFS omvärldsbevakning bevakar NFS relevanta frågor i IFS, ILO och TUAC.

NFS KALENDARIUM 2021

Januari 2021

Februari 2021

Mars 2021

April 2021

21 april – NFS styrelse – Reykjavik (20 & 22 april är resdagar)

Maj 2021

Juni 2021

18-20 juni – LO Sverige kongress (fortsättning) - Stockholm

Juli 2021

Augusti 2021

September 2021

3 september – SIK kongress - Ilulissat

29 september-1 oktober – BSRB kongress - Reykjavik

Oktober 2021

29 september-1 oktober – BSRB kongress – Reykjavik

19 oktober – YS konferensen - Oslo

November 2021

10–12 november – Saco kongress - Stockholm

24 november – NFS styrelse – Helsingfors

December 2021

7–9 december – Unio kongress – Oslo

16–17 december – STTK representantskapsmöte med styrelseval - Helsingfors